

EXPOZIȚIA VIE (METODOLOGIE DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE)

*Conf. univ. dr. Lidia KULIKOVSKI,
director, Departamentul studii și cercetări*

Expoziția de carte este o metodă de informare specifică activității bibliotecare, practică de sute sau poate și mii de ani. Expozițiile tradiționale / formale nu mai sunt atractive pentru utilizatori într-o lume bogat colorată de mediile electronice. Nu mai sunt atractive nici suporturile seculare, tipice bibliotecare, pentru expoziții – raftul-șevalet – din fier, aluminiu sau lemn. Bibliotecarii, experimentați până la perfecțiune, în organizarea expozițiilor, sunt în căutare de forme și metode noi de expunere a cărții și informației – de dragul schimbării acestei forme milenare de activitate, au îmbrățișat formatul și mediul electronic de expunere. Bibliotecarii tineri, rebeli, sunt orientați pe schimbare, experimentează locuri și suporturi noi de expunere, utilizează diverse artefacte, dar încă timid.

Lumea de azi este captată de tot ce se mișcă, se transformă, sună, de tot ce presupune interactivitate, implicare personală, de tot ce-i însuflețit, de tot ce oferă experiențe memorabile. Propunem un nou format de expunere *Expoziție vie, Expoziția vie a unei cărți*, format ce poate oferi exact caracteristicile enumerate mai sus: interactivitate, contact / dialog uman, interacțiune, sentimente, experiențe noi. Expoziția vie are același format de desfășurare ca și metoda cu Bibliografie vie (vezi metodologia de organizare a „Expoziției vie” în varianta *Nonformalii*: [*zitia-vie-in-practica*\). Expoziția vie este o metodă flexibilă ce poate fi modificată, ca format, metodologie de desfășurare atât pentru grupuri mici \(minimum 12-20 de persoane\), cât și pentru grupuri mai mari \(25-50 de persoane\).](http://www.nonformalii.ro/metode/expozitia-vie/expo-</p>
</div>
<div data-bbox=)

Bibliotecile sunt instituții cu experiență în organizarea expozițiilor pentru public, iar forma finală a acestei metode poate diferi de la o bibliotecă la alta, de la concept la metodologie, unica cerință obligatorie care se cere a fi respectată e prezența a cât mai multor exponate vii („...cu cât există mai multe exponate vii în galerie, cu atât expoziția devine mai dinamică și mai interesantă pentru public”). Altfel, expoziția vie se poate realiza ușor, cu mijloace mici, dar cu deschidere nelimitată a creativității în transmiterea conținutului / mesajului pe care vrem să-l comunicăm publicului.

Expoziția vie este o metodă flexibilă ce poate fi utilizată în cadrul unor evenimente complexe ca Zilele bibliotecii, conferințe profesionale, aniversări ale unor scriitori sau poate fi organizată separat ca activitate aparte, poate fi un eveniment închis pentru prietenii autorului, o expoziție vie intimă etc.

Organizarea

În procesul de organizare a Expoziției vie încercăm să răspundem la câteva întrebări care ne ajută să stabilim: scopul evenimentului, publicul-țintă căruia ne

adresăm, modalitatea de prezentare a conținutului, resursele de care avem nevoie etc. Impactul expoziției vii depinde de capacitatea noastră de a planifica evenimentul într-un spațiu propice, într-un mod inovativ, interactiv și cât mai creativ.

Locul

O nouă metodă de expunere cere și un nou loc de desfășurare. Ar fi bine să testăm locuri pe care încă nu le-am folosit niciodată pentru expoziții. Sau să delimităm, prin bandă de demarcație (utilizată de polițiști, de aeroport...), secvența spațială pentru expoziție, sau să improvizăm o scenă, special concepută pentru acest eveniment. Cunoașterea publicului-țintă ne va ajuta să identificăm mai ușor locația. Dacă grupul-țintă îl vor forma adolescenții, ar fi bune niște paravane cu copertile cărților, desene graffiti executate de cei care au citit cartea, pe bucăți mari de carton, scaune / bar, adaptând evenimentul la interesele lor. Această strategie de alegere a locului în care urmează să se desfășoare evenimentul este potrivită, mai ales, în situația în care nu dispunem de timp suficient și nici de resurse pentru a promova evenimentul și pentru a informa publicul-țintă despre ziua, ora și locația expoziției vii.

Dramaturgie

Expoziția vie, practică de nonformali are un caracter profund social, comunitar și transmite un mesaj vizitatorilor, atenționează o problemă. „În galeria vie pe care o creăm exponatele vii au câteva atuuri pe care le vom folosi pentru a susține expoziția vie – pe de o parte, au voce și au capacitatea de a se mișca, de a improviza, de a surprinde, crescând astfel interacțiunea cu participanții” (*Expoziție vie*, www.non-formalii.ro).

Pe de altă parte, exponatele vii au rolul de a susține vizual expoziția vie – pot purta în mâini fotografii realizate în etapa de pregătire a expoziției, citate din carte, ca mesaje; pot crea statui din corpurile lor; vor încerca să-și picteze corpul sau vor purta articole de îmbrăcăminte personalizate (tricouri cu imprimeul cărții, copertii sau pasaje din volum). Statuile sunt cei implicați – organizatorii, autorul, criticul, participanții.

Se poate organiza un concurs pentru cea mai bună, cea mai interesantă întrebare către exponatul-autor. Poate fi oferită o sesiune de autografe / dedicații.

Autorul citește din carte versuri / proză / pasaje prin care reliefează importanța temei expuse, răspunde la întrebări din sală, de la exponatele vii prezente și implicate în organizarea evenimentului. Au-

torul / autoarea poate purta mască și juca rolul unei statui însuflețite.

Autorul, precum și volumul expus, sunt prezentați prin Prezi, PowerPoint, Magisto, Stupeflix, Viva video, PowToon, Poveste digitală ori în orice alt format digital sau tradițional. Cartea într-un exemplar, mărită (doar coperta), de statura autorului, alte artefacte care ar deschide personalitatea autorului și conținutul cărții, copii ale poeziilor citite de autor sau de participanți / actori invitați (vezi anexa 1: *Model de scenariu. Expoziția vie „Maria Pilichin: «Poeme pentru Ivan Gogh»”*).

Resurse

- Resurse umane

Expoziția vie este o metodă ce se bazează pe exponate vii, fără de care nu o putem organiza. Deci, resursa umană este un element vital al acestei metode noi. Putem invita un pictor cu bască, șevalet și penel cu periute și culori sau creion / cărbune să facă schițe sau să picteze ce se întâmplă în sală sau exponatele vii.

- Consumabile

Carton colorat, hârtie, hârtie colorată de diverse dimensiuni, cuburi sau alte artefacte, în funcție de tematică, autor, eveniment, format de desfășurare.

- Alte resurse materiale

Vopsele și alte consumabile pentru pictură, materiale textile, bannere, infografice, expoziție de fotografii despre autor sau care să deschidă conținutul cărții etc.

- Obiecte care ar reflecta / ar ilustra procesul literar al autorului

În funcție de modalitatea de prezentare a mesajului și suportul acestuia am putea folosi diverse materiale precum lemn, penoplast, obiecte de uz scriitoricesc (o mașină de scris de epocă, un laptop, o masă / un birou, scaun, călimară, o poză în ramă a autorului, alte cărți ale autorului etc.).

Vizibilitate și impact

Pentru a se asigura că un număr reprezentativ de oameni vor participa la expoziția vie, vom folosi toate metodele de promovare a activității atât în mediul virtual, crearea unui eveniment pe rețelele de socializare, publicarea unui articol sau postarea unui afiș, cât și offline prin distribuirea unor flyere, afișarea unor bannere handmade în locuri publice etc.

Expoziția vie oferă vizibilitate prin caracterul său deschis, prin interacțiunea activă cu participanții, prin conceptul și prezentarea creativă.

Anexă
Model de scenariu
Maria Pilchin: „Poeme pentru Ivan Gogh”
 (Expoziție vie)

Dramaturgie

1. Scena pregătită: cartea mărită (banner-coperta pe penoplast), cartea originală. Scena e dosită de ochii publicului cu un mare banner: „BM «B.P. Hasdeu»”. Scena aranjată cu artefacte – un calculator / laptop, hârtii, cărți pe masa de scris, gutui, spice, crizante-me... Autorul se urcă pe scenă pe furie. Se așează pe un scaun-bar, pregătit din timp. Stă și tace ca și cum n-ar fi pe scenă.
2. Animatorul anunță evenimentul. Cortina cade (se trage bannerul). De aici animatorii (Lidia Kulikovski și Vitalie Răileanu) încep activitatea interactivă completându-se unul pe altul. E o improvizație între un cititor documentat, chiar cu bucăți îndrăgite din *Poeme pentru Ivan Gogh* (L. Kulikovski) și expertul (Vitalie Răileanu). L. Kulikovski face introducerea, Vitalie Răileanu se va referi la activitatea științifică, munca de lector la USM, ASMRM etc.
3. Pe ecran rulează slide-show despre M. Pilchin – *Viața și activitatea, căutări și realizări*.
4. Prezentarea cărții (L. Kulikovski).
5. Intră în scenă Vitalie Răileanu, al doilea moderator, neanunțat, și citește o poezie.
6. Primul moderator intră în scenă și citește altă poezie...
7. Asistentele vin din sală, se urcă pe scenă, cu certificatele pentru premiile obținute pentru acest volum, cu liste de cronici la volumul *Poeme pentru Ivan Gogh* (o webliografie).
8. Vorbește un critic literar despre volum (Grigore Chiper).
9. Vorbește autorul cum a scris *Poeme pentru Ivan Gogh*, de ce Ivan Gogh?
10. Sesiune de întrebări și răspunsuri / dialog participanți-autor. Pentru cele mai ingenioase / interesante întrebări, participanții vor primi tricouri cu coperta imprimată a cărții *Poeme pentru Ivan Gogh*.
11. Încheiere.
12. Feedback de la participanți. Organizatorii oferă autorului trei tricouri personalizate (cu coperta cărții *Poeme pentru Ivan Gogh*) s-o poarte la inimă; un tricou – pentru criticul literar.

BIBLIOGRAFIA VIE (METODOLOGIE DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE)

*Conf. univ. dr. Lidia KULIKOVSKI,
 director, Departamentul studii și cercetări*

*„Bibliotecile sunt într-adevăr
 o formă de viață. Ele există ca
 un sistem uman și, ca atare, au*

*tendența de a lua multe atribute
 din celelalte forme de viață.”*

(Thomas Frey, director executiv,
 Institutul „Da Vinci”, Londra)